

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**REPERTO||RIVM LIBRORVM TRI||VM IOANNIS BOEMI DE
OM||NIVM GENTIVM RITIBVS,||**

Boehme, Johann

Augustæ Vindelicorum, 1520

VD16 VD16 B 6316

De Hispania & moribus Hipanorum. Caput Vicesimumquartum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98144](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98144)

De omnium gentium ritibus.

adessent. Et hi fuerunt & sunt hodie Gallorum siue Francorum mores, talesque eorum decantati ritus.

De Hispania & moribus Hispanorum: Caput Vicesimumquartum.

Hispania maxima Europae regio, inter Africam & Galliam iacens, oceani freto & Pyreneis montibus clauditur, terris optimis comparanda: nullis posthabenda frugum copia, siue soli ubertatem, siue vinearum proventus respicere, siue arborum fructus velis, omni materia affluit: quaecumque aut precio cara esse possit, aut viti necessaria, adeo, ut non ipsis incolis tantum, verum etiam Italiae urbibus Rhomae cunctarum rerum abundantiam sufficiat. Argentum, gemmas, & aurum, si requiras, habet: ferrarius nunquam deficit nec cedit vitibus: vincit oleis: nihil ociosum in ea, nihil sterile, non coquunt ibi sales, sed effodiunt. Non violento sole torretur, ut Africa, neque assiduis ventis, ut Gallia fatigatur: salubritas caeli per omnem regionem aequalis, nulla paludum graui nebula inficitur, sed marina aura perflatur: lini spartique in ea vis ingens: minime certe nulla feracior terra. Cursus amnium non torrentes, rapidique, ut noceant, sed lenes & vineis campisque irrigui aestuariisque oceani affatim piscosi. In nulla tamen re magis olim commendata est, quam equorum pernicitate, quos ibi a vento concipi memorie proditum est. A montibus Pyreneis incipit, & per columnas Herculis circuiens usque in Borealem oceanum protenditur, ita ut omnia in eo circuitu ad Hispaniam spectent. decem millibus stadiis, ut Apianus scribit, eius latitudo commensuratur: longitudo prorsus eadem esse videtur, ab vna tantum parte scilicet Pyrenaei montis dorso Galliae adhæret, a reliquis omnibus mari cingitur. Tribus distincta nominibus est: nam pars Tarraconensis dicitur, pars Beticæ & pars Lusitania: Tarraconensis in qua ciuitates clarissimae Pallantia, Numantia, quae hodie Caesar Augusta dicitur fuisse: altero capite Gallias, altero Beticam Lusitaniamque contingens, mari latera obijcit, mediterraneo, qua meridiem, qua septentrionem spectat oceano, Alias vero duas fluuius Anas separat, ita quod Beticæ in qua vides clarae Ispalis & Corduba fuisse maria utraque prospiciat: ad occidentem Atlanticum: ad meridiem Mediterraneum. Lusitania oceano tantummodo obiecta est, latere ad septentriones, fronte ad occasum versa: in ea ciuitas Emerita quondam clarissima fuit. Haec regio primo Iberia ab Ibero fluuiio, postea ab Hespero Atlantis fratre Hesperia dicta est, ultimo ab Hispali quae hodie Sebilis vocatur Hispania. Corpus hominum ad inediae laboremque, animi ad mortem parati, dura omnibus & stricta parsimonia, bellum quam otium malunt, si extraneus deest, domi hostem quaerunt. Saepe tormentis pro silentio rerum creditarum immortui, adeo illis fortior taciturnitatis cura, quam vitam, velocitas genti pernix: inquietus animus plurimis, militares aequi & arma sanguine ipsorum chariora. Nullus nisi festis diebus epularum apparatus, aqua calida lauari post se

Hispaniae laudes

Diuitiae Hispaniae

Caeli salubritas. Amnium cursus

Ab equorum pernicitate Hispania commendat

Hispaniae dimensio

Diuisio Hispaniae Tarraconensis & eius finibus Beticæ

Lusitania

Iberia Hesperia

Hispania vnde appellata

Genis conditio.

cundum Punicū bellum a Rhomanis didicere. In tanta seculorū serie nullus illis dux magnus præter viuatū, qui annos decem Romanos varia victoria fatigauit, adeo feris ppiora, q̄ hominibus ingenia sunt. Fœmine res domestica agrorūq; culturas administrant: ipsi armis & rapinis inserviunt: breui videntur veste ac nigra lanā habente similem caprarū pilis. Peltas in bello paruas ex neruis confectas, quibus tegatur corpus, habent, his in bello ea agilitate vtunt, vt & ictus & sagittas eurent: iaculis ferreis hamatisq; vtunt: galeas ferunt aereas cristatis palmis: gladios ex ferro puro ad palmi mensurā, quibus in conferta vtunt pugna. Ferrum suo more ad conficienda arma pparant. Nā ferreas laminas in terrā abscondentes, ibi tam diu esse sinunt, quoad debilitate parte ferrugine absumpta validior supersit: ex eo tum enses fortissimos tum cetera ad belli vsū arma necessaria componunt, hoc pacto fabricata, adeo cedunt omnia, vt neq; scutū, neq; galea, neq; aliud quid eis obsistat, duobus gladijs fulti, cum equestri certamine superiores euaserint, ex equis desiliunt & pedestrem adiuuant pugnā. Iaculis longe iaciunt & summa arte: in acie diutius pseuerant: mobili corpore leuiq; vt facile fugiant hostem & insequantur. Bella ad numerū aggrediunt, hosti obuiant cantando. In pace choreas leui saltu exercent, cum quadam crurum agilitate. Erga nepharios homines atq; hostes crudeles sunt, cum aduenis humani atq; hospitaes. Aduenientes em externos hospitio benigne recipiunt, adeo vt æmulatione quadam inuicem pro illorum honore certent. Quos aduenæ sequuntur, hos laudant, amicosq; deorum putant. Mulieres ferrea monilia collo gestant supra verticem: oros uos incuruos habentia, & ante frontem longius incumbentes, ad quos, cum velint velum attrahunt, vt extentum faciei umbraculū præbeat, idq; ipse pro maximo ducunt ornamento. Quadam item in parte tympanulū circumducitur ad posterioresq; in occipite neruos capiti vsq; ad auriculas adstrictum in altam latumq; paulatim supinatur. Aliæ sinciput expilam enudant, adeo vt amplius q̄ frons ipsa pateat. Alique impositū ad pedis mensuram in sublime stilum erigunt, cui casariem circumtexunt, deindeq; pileo nigranti exornant. Carnibus varijs affluenter vescuntur. Potum ex melle conficiunt, eius copiam præbente affatim patria. Vinum emptum bibunt, mercatorum opera aduectum. Mirabilis apud eos hæc obseruatur consuetudo q̄ licet in vitus munditia elegantes existant, vna in re tamen ista immundi videntur, & spurcie pleni, nam vniuersum corpus lauant vrina, dentesq; fricant, hanc optimam corporis curam existimantes. Fuit olim tota Hispaniæ terra (vt nihil obmittatur quod ad regionis cognitionem attinere cognoscitur) diuisa in vltiorem & citeriorem Hispanias. Citerior eadem que Tarraconensis ad Pyrenea vsq; iuga protenditur. Vltior in duas per longitudinem prouincias diuiditur, in Bethicam & Lusitaniā. Superioribus annis Hispania in regna quinq; diuisa est: in Castellæ Regnum, Aragonum, Portugallense, Narra & Granata.

Fœminæ ad
gros & rem
domesticā
curant
Vestitus Hi
spanorū
Armatura hi
spanorū

Ferrū gladij
conficiendis
vtilissimū

Hispanorum
bellica vtus

Cantantes pu
gnam ingre
diuntur Hi
spani.
Hospitales
sunt Hispani

Hispanarum
mulierū cul
tus admiran
dus

Nota morē
admirandū.

Vitus

Lotio Hispani
corpus cu
rant

Optima me
dicina

Hispania bis
fariā diuisa

Regna Hi
spanicę quinq;

De Lusitania & vetustis Lusitanorū moribus, Cap. XXV.

N iij